

MATURA 2019

SKUTECZNY KURS – START!

ZNAJDŹ POMYSŁ NA SIEBIE!

www.COGITO.com.pl

[f](#) magazynCogito

Cogito®

Nr 9 (531) WRZESIEŃ 2018 cena 9,90 zł (w tym 5% VAT)
Miesięcznik dla młodzieży

ROK ZMIAN
– otwórz się na nie!

.....
**Chcesz, by inni
zmienili o tobie
zdanie?**
**5 sprawdzonych
sposobów**
.....

Jestem uzależniona
– wyznania
booktuberki

Marta
**Nie zawsze
trzeba
udawać!**
Bijan

Cogito
GRUPA

STUDIA NEWS:

Nowe kierunki i specjalności, fakty z rekrutacji

ISSN 1231-160X indeks 324736

09

9 771231 160801

Pismo specjalistyczne, nakład: 15 000 egzemplarzy

Od redakcji:

„W liceum zaczęłam mieć wrażenie, że wszyscy źle mi życzą, że mnie nie lubią, to stało się moją obsesją. Bałam się powiedzieć cokolwiek na forum z obawy, że zostanę wyśmiana i skrytykowana” – mówi Marta Bijan, nasz gość numeru. Muzyka dała jej siłę. Dziś jej utwory dają siłę innym ludziom, a sama artystka mówi, że w życiu mamy to, na co się odważymy.

A czy Ty masz odwagę otworzyć się na zmiany, które czekają w tym roku? Nasi eksperci pokazują, jak się na nowe etapy w życiu przygotować. I jak się ich nie bać. Mam nadzieję, że nasze teksty dotyczące życia, przyszłości i edukacji dadzą ci odwagę sięgnąć po to, czego pragniesz.

Zapraszam do czytania
Ola Sienko

W tym numerze:

TWOJE ŻYCIE I ROZMOWY

4 Informator

6 Gość numeru: Marta Bijan

8 Na temat: Otwórz się na nowe!

11 Masz prawo: Jak mogę przydać się bardziej światu?

TWOJE EMOCJE I INSPIRACJE

12 Pomysł na siebie: Life by Bookaholic

16 Twoja historia: Kiedy uśmiech wystarczy

20 Strefa psyche: Jak pokonać wadę wymowy?

22 Kurs na kompetencje: Z przyklejoną łatą!

TWOJA PRZYSZŁOŚĆ

24 Studia news

26 Indeks za granicą: Co powiesz na studia Marketing Management w Danii?

29 Wydarzenie: ELAB – twoja szansa na studia za granicą!

30 Twoja kariera: Jak się dostać do MSZ?

32 Studia: Bezpieczeństwo wewnętrzne – kierunek od zadań specjalnych

34 Czas na debiut

36 Kultura: Książka, muza

TWOJA SZKOŁA I MATURA

38 Lektura na maturę: „Dziady” cz. III

42 Polski na egzamin: Wypracowanie maturalne – kompozycja, styl, język, zapis!

44 Matura pisemna: Jak napisać rozprawkę z „Dziadów”?

48 Matura ustna: Co powiesz na temat snobizmu i metafor życia w tekstach kultury?

52 Biologia – kurs do matury: Komórka na egzaminie

55 Geografia – kurs do matury: Ziemia w Układzie Słonecznym

58 Matematyka: Zadania na poziom podstawowy i rozszerzony

66 Info: Jak zamówić prenumeratę „Cogito”?

6 „Melancholia” Marty Bijan

Nie umiem stwierdzić, skąd wzięła się w liceum moja niska samoocena... Nikt mi tego nie pokazał, sama to zobaczyłam i muzyka zaczęła dawać mi siłę.

8 Otwórz się na nowe!

Zmiany nie biorą się z niczego. Jeśli zaczynasz mieć wątpliwości, czy dobrze coś wybrałeś, to już dostrzegłeś jakiś potencjał...

Cogito

REDAKTOR NACZELNA
Ola Siewko

ZESPÓŁ I WSPÓŁPRACOWNICY:
Monika Bartnik, Andrzej Gałązka, Dominika Gnacek, Ludwik Janion, Aneta Kunowska, Artur Maciak, Ewa Nowak, Krzysztof Nowak, Agnieszka Wyganowska

PROJEKT OKŁADKI, LAYOUTU I SKŁAD:
Wojciech Makowski

OKŁADKA:
fot. Zija i Pióro/ Sony Music Polska

STUDIO DTP:
Remigiusz Cichocki (kierownik)

ADRES REDAKCJI:
e-mail: cogito@cogito.com.pl
03-812 Warszawa,
ul. Kamionkowska 45

Druk: STS Lubasz

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo do skrótów, adriastacji, redagowania nadsyłanych tekstów. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń. Wydawca miesięcznika „COGITO” ostrzega, że sprzedaż aktualnych i archiwalnych numerów naszego pisma po cenie niższej lub wyższej niż wydrukowana na okładce jest działaniem bezprawnym, przynoszącym szkodę wydawcy. W związku z tym osoby dokonujące nielegalnej sprzedaży „COGITO” będą pociągnięte do odpowiedzialności karnej i cywilnej.

BIURO REKLAMY:
magda@cogito.com.pl
Magdalena Głogowska (dyrektor)
(510 273 659)

DZIAŁ SPRZEDAŻY:
Małgorzata Nadziejko-Stefanowicz
(dyrektor)
malgorzata.nadziejko@cogito.com.pl
(tel./faks 22 610 11 64)
Marcin Brona (kolportaż)
kolportaz.cog@gmail.com,
(tel./faks 22 610 11 64)
Małwina Wysocka (prenumerata)
prenumerata@cogito.com.pl, (tel. 22 610 11 71)

SKLEP INTERNETOWY
www.edukram.pl
edukram@edukram.pl

WYDAWCA:
GRUPA COGITO Sp. z o.o.

Spis treści

12 Wyznania książkoholizki

Miałam problemy z poczuciem wartości, ale ludzie, którzy mnie otaczają na kanale i blogu, widzą we mnie dobrego, wrażliwego człowieka, a to dużo...

20 Jak pokonać wadę wymowy?

Poznaj ćwiczenia, które możesz wykonać w domu bez logopedy.

26 Sprawdź, jak wygląda rekrutacja na studia menedżerskie w Danii i co cię potem czeka

30 Które studia prowadzą do dyplomacji

Chcesz kreować politykę zagraniczną, pracując w placówkach dyplomatycznych? Zaplanuj ścieżkę edukacyjną do Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

38 „Dziady” na maturze

Najważniejsze zagadnienia, motywy i przykłady wypracowań.

Nie przegap!

Numer 10 „Cogito” ukaże się 19 września!

Szukaj w kioskach, salonach prasowych i empikach lub zamów prenumeratę
Szczegóły na str. 66

48 Matura ustna

Jak przygotować i uatrakcyjnić swoją wypowiedź z języka polskiego.

52 Biologia – kurs do matury

Co powiesz na powtórkę z budowy komórki?

55 Ziemia w Układzie Słonecznym

Uważaj! Dział astronomii może pojawić się w arkuszu egzaminacyjnym.

58 Matematyka w zadaniach

Najtrudniejsze zadania i wskazówki eksperta, jak je rozwiązywać.

Masz fotki ze swoich podróży? Mamy dla Ciebie konkurs!

Jeśli zabierasz ze sobą aparat na mniej lub bardziej odległe wyprawy, masz szansę zaprezentować swoje prace na **XVI Ogólnopolskim Konkursie Fotograficznym „Moje podróże małe i duże”**. Na swoich zdjęciach powinieneś pokazać np. piękno krajobrazu, ludzi, przyrody, architektury, jak wypoczywałeś, miejsca wakacyjnych wojaży.

Do konkursu możesz zgłosić trzy prace, które nie były nagradzane w innych konkursach. Musisz mieć ukończone 16 lat.

Nagrody to:

I miejsce – 1000 zł,

II miejsce – 700 zł,

III miejsce – 500 zł.

Termin nadsyłania zgłoszeń konkursowych mija 7 września 2018 r.

Po szczegóły zajrzyj na:

www.kulturasuszec.pl/new-sy/konkurs-fotograficzny-9.html

Politechnika Wrocławska

A to ciekawe!

7 szkół pod patronatem Politechniki Wrocławskiej

Promocja nauk ścisłych i technicznych oraz pomoc w rozwijaniu zainteresowań i pasji uczniów – takie cele stawia Politechnika Wrocławska w związku z objęciem patronatu nad siedmioma szkołami średnimi (**III LO im. Mikołaja Kopernika w Kaliszu, II LO im. Hugona Kołłątaja w Wałbrzychu, I LO im. Tadeusza Kościuszki w Wieluniu, II LO im. Mikołaja Kopernika w Lesznie, I LO im. Juliusza Słowackiego w Oleśnicy, I LO im. Stefana Żeromskiego w Jeleniej Górze, I LO im. Jana Kasprówicza w Świdnicy**).

Politechnika Wrocławska m.in. udzieli uczniom i szkołom wsparcia przy realizacji projektów, zapewni udział w programie „Studium Talent”, zaprezentuje projekty realizowane przez studenckie koła naukowe. Uczniowie szkół patronackich wezmą udział w Dniach Otwartych PWR, będą informowani o konferencjach naukowych, wykładach i prelekcjach na uczelni, otrzymają wsparcie w rekrutacji na studia.

Więcej informacji znajdziesz na:

<http://www.pwr.edu.pl/index.dhtml>

Nastolatka z Warszawy najlepszym mówcą na świecie!

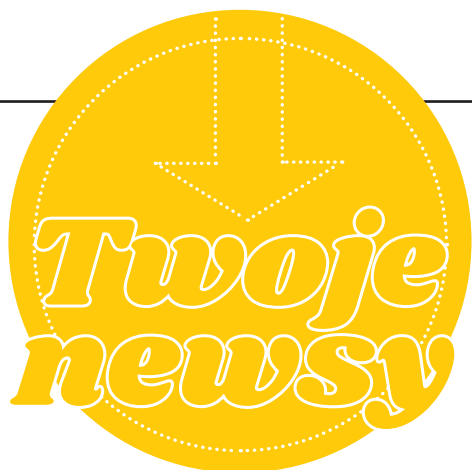
Natalia Szachna, licealistka XXXIII LO Dwujęzycznego im. Mikołaja Kopernika w Warszawie, zwyciężyła w międzynarodowym konkursie wystąpień publicznych EF Challenge.

Zadaniem konkursowym było nagranie krótkiej i inspirującej przemowy na temat zróżnicowanego rozwoju. Nadesłano ponad 1700 pasjonujących przemówień młodzieży z całego świata, ale to pomysłowe wideo Natalii podbiło serca jurorów. Dzięki wygranej licealistka mogła spełnić największe marzenie – zwiedzić Nowy Jork.

Wideo zwyciężczyni obejrzyj tutaj:

<https://www.youtube.com/watch?v=hkoxp3VSEOA>.

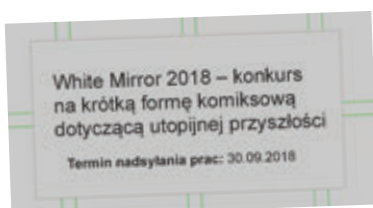

White Mirror 2118 – konkurs dla komiksarzy!

Jak będzie wyglądał nasz kraj i nasza planeta za kolejne 100 lat? Czy Polska i ludzkość będą jeszcze istniały, czy raczej post-cywilizacyjne niedobitki blakające się pośród ruin niczym Max Rockatansky, bohater serii „Mad Max”? Pobudź wyobraźnię i spróbuj przedstawić świat taki, jaki chciałbyś, aby ziścił się w przyszłości. Czarnemu zwierciadłu z dystopijnego serialu Netflix, „Black Mirror” przeciwstaw White Mirror – swoją artystyczną wizję, w której odbije się przyszłość lepsza niż teraźniejszość. Każdy uczestnik konkursu może zgłosić jeden komiks stanowiący zamkniętą całość (od 12 do 16 plansz, format A4).

Laureaci konkursu otrzymają nagrody pieniężne: • nagroda główna: 2000 zł, • wyróżnienie: 500 zł. Trzy najlepsze komiksy zostaną wydane w albumie pt. „White Mirror 2118”.

Na wykonanie komiksu masz czas do 30 września 2018 roku.

Uczniowie w skórze seniora

Ponad 500 uczniów z Polski wzięło udział w warsztatach, dzięki którym na własnej skórze się przekonali, jakie utrudnienia w codziennym funkcjonowaniu przeżywają osoby starsze. Doświadczanie starości umożliwił specjalny kombinezon, który symuluje zmysły osoby starszej o 40 lat – osłabia wzrok i słuch, mięśnie, zmniejsza zakres ruchu w stawach, ogranicza czucie i utrudnia zadania manualne. Te wyjątkowe zajęcia prowadzone były w ramach kampanii społecznej „Zrozumieć Starość”, co ciekawe, będą kontynuowane po wakacjach. Przedstawiciele kampanii „Zrozumieć Starość” prowadzonej przez Fundację Zaczyn i firmę Pro-medica24 planują cykl warsztatów również dla wolontariuszy.

Więcej informacji znajdziesz na stronie:

www.zrozumieciarosc.pl.

REKLAMA

NASTROJOWA, PEŁNA MAGII, ROMANTYCZNA

SIOSTRA PERŁY

JUŻ W KSIĘGARNIACH

Opowieści, które zrećtnie wciągają czytelnika w zawiłą historię pochodzenia

SIEDMIU SIÓSTR

Wydawnictwo Albatros

Książki z serii
SIEDZEM SIÓSTR

Tworzy muzykę dla siebie, z wewnętrznych pobudek, ale wydaje dla ludzi. Dzieli się z nimi wszystkim, co na co dzień przyjęło się ukrywać. Taka jest Marta Bijan, finalistka IV edycji X Factor. 21 września ukaze się jej płyta pt. „Melancholia”!

Odważyłam się pokazać moją „Melancholię”

W życiu chyba mamy to, na co się odważymy – tak mówisz. Na co się teraz, na finiszu prac nad debiutancką płytą, odważysz?

Na pokazaniu jej światu. Uwierzyć, że wymaga to ode mnie ogromnej odwagi, bo płyta jest najbardziej intymną rzeczą, jaką stworzyłam.

„Lot na Marsa” – Twój kawałek promujący „Melancholię” – mówi o kompletnej bezradności i świadomości, że nie da się już nic zrobić w muzyce. Tak odbierasz to, co się dzieje w tej branży?

Ten utwór powstał, bo zdarzało mi się siedzieć przed komputerem, śledząc nowe muzyczne trendy i momentami brakowało słów... Problem w tym, że za muzykę zaczyna brać się niemal każdy, kto ma już na koncie sporo obserwatorów, mimo że zdobył ich zupełnie czym innym. Czasem to miła niespodzianka dla odbiorców, częściej, kolokwialnie rzecz ujmując, „bezcieszczenie muzyki”.

Po Twoim świetnym występie w X Factor były koncerty, wywiady, single... Twoje kawałki miały miliony odsłuchów. A Ty poszłaś na studia filmoznawcze. Dlaczego?

Cieężko udzielić jednoznacznej odpowiedzi... Trafiałam w sferze zarówno prywatnej, jak i zawodowej, na ludzi, którzy mimo planów i obiecywania mi złotych gór, zabrali mój czas. Wplątałam się też w różne toksyczne relacje, z których ciężko było mi wyjść. Nie widziałam, jak źle to na mnie działa. W branży muzycznej telefon dzwoni po programie tylko przez jakiś czas. Potem trzeba wyjść z inicjatywą. Ja chyba nie miałam na to siły.

Film Larsa von Triera pt. „Melancholia” z Kirsten Dunst w roli głównej był krzykiem rozpaczy wobec zbliżającego się końca świata. Ty zaś swoim albumem

prowokujesz do refleksji nad relacjami z samym sobą i innymi, nad związkami... Dobrze odczytujemy Twój przekaz?

Zabawne, że wspominasz o tym filmie, bo to jeden z moich ulubionych i jego tytuł wbił się w moją pamięć, przez co samo wyrażenie „melancholia” bardziej kojarzy mi się z nim, niż z rzeczywistym jego znaczeniem. Mam wrażenie, że mojej płycie bliżej jest do krzyku rozpaczy niż próby prowokacji do refleksji. Pisząc te utwory, traktowałam je jako formę wylania z siebie bólu. Dopiero później dostrzegłam, że one pomagają też innym.

Kim są Twoi fani?

Mam wrażenie, że to najbliższe grono odbiorców, z którymi mam kontakt od programu X Factor, a nawet przed. To grupa podobnych do siebie wrażliwców, którzy idą przez życie z uśmiechem na ustach, mimo że często nie mają na niego ochoty. I ja staram im się to przekazać – że nie zawsze trzeba udawać, można się przyznać do słabszego dnia, ewentualnie słabszego życia.

W wywiadach przyznajesz, że w dzieciństwie byłaś gwiazdą, ale w liceum stałaś się szarą myszką. Co sprawiło, że chciałaś być niewidoczna?

Brak pewności siebie. Zaczęłam mieć wrażenie, że wszyscy źle mi życzą, że mnie nie lubią. To stało się moją obsesją. Bałam się powiedzieć cokolwiek na forum, z obawy, że zostanę wyśmiana i skrytykowana.

Nie umiem nawet stwierdzić, skąd wzięła się moja niska samoocena. Myślę teraz – z perspektywy czasu, że przyczyn było dużo, za dużo, by o nich mówić.

Marta Bijan na scenie i Marta Bijan w Czeladzi lub w domu w Warszawie to wciąż jedna osoba?

Tak i to często razi niektóre osoby, wymagające ode mnie, bym na scenie zmieniła się w przebojową wokalistkę, która zabawi publiczność. Tak nie jest.

Piszę melancholijne utwory nie bez powodu, więc dlaczego miałabym wykonywać je, tańcząc i skacząc? Gdy występuję, jestem autentyczna.

Twoje życiowe motto to...

Dialog z filmu Tima Burtona, gdy chłopak zadaje pytanie swojej ciotce, patrząc na ich płonącego dom.:
– Co teraz zrobimy?
– To co zawsze – przetrwamy.

Piszę piosenki, kiedy coś naprawdę mną wstrząśnie, gdy czuję potrzebę wyrzucenia z siebie nadbagażu emocji. U mnie nie są one nigdy pozytywne.